

**Finansijski izvještaji za
godinu koja se završava
na dan 31. decembra 2022.
godine i Izvještaj
nezavisnog revizora**

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2022. godine.....	7
Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine.....	8
Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2022. godine	9
Izveštaj o promjenama u kapitalu za period 01.01 - 31.12.2022. godine.....	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	13
4. Značajne računovodstvene procjene.....	21
5. Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	22
6. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja.....	23
7. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	23
8. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose.....	24
9. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	24
10. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja.....	25
11. Troškovi sprovođenja osiguranja	25
11.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja.....	25
11.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi.....	26
11.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	27
12. Finansijski prihodi.....	27
13. Finansijski rashodi.....	28
14. Porez na dobit	28
15. Zarada po akciji	28
16. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	29
16.1. Investicione nekretnine.....	30
16.2. Imovina sa pravom korištenja.....	31
17. Dugoročni finansijski plasmani	31
18. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	33
19. Kratkoročni finansijski plasmani	35
20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	35
21. Aktivna vremenska razgraničenja.....	36
22. Kapital	37
23. Dugoročna rezervisanja	37
24. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu.....	38
25. Druge obaveze iz poslovanja	39
26. Pasivna vremenska razgraničenja.....	39
27. Vanbilansna evidencija.....	42
28. Transakcije sa povezanim pravnim licima	43
29. Upravljanje rizicima osiguranja.....	44
30. Upravljanje finansijskim rizicima	45
31. Sudski sporovi	53
32. Poreski propisi.....	53
33. Mišljenje ovlaštenog aktuara	54
34. Događaji nakon datuma izvještavanja	54
35. Informacije o segmentima	54
36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	57
37. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske	57

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@ba.gt.com

www.grantthornton.ba

Akcionarima Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Grawe osiguranje a.d. Banja Luka (u daljnjem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2022. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz finansijske izvještaje koje sadrže pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine, rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja je završila na taj dan, u skladu s računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Vrednovanje tehničkih rezervi	Revizijski pristup
<p>Tehničke rezerve (napomena 23 i 26) predstavljaju pojedinačno najznačajniju obavezu Društva, a njihov obračun je kompleksan jer uključuje visok nivo procjene i kompleksne matematičke i statističke izračune. Tehničke rezerve na dan 31.12.2022. godine iznose 154.587.571 KM i uključuju: matematičku rezervu, rezerve za učešće u dobiti, rezerve za prenosne premije, rezerve za nastale neprijavljene štete, rezerve za nastale prijavljene štete.</p> <p>Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je primjenom: Bruto prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života i Neto prospektivne metode za sva redukovana osiguranja života i svih osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja života.</p> <p>Rezerva za učešće u dobiti podrazumijeva rezervu za dobit koja se pripisuje pojedinim polisama u skladu sa poslovnim planovima tarifa osiguranja života. Poslovnom politikom Društvo određuje krajem jedne poslovne godine visinu dobiti za najmanje dvije naredne poslovne godine.</p> <p>Obračun rezervi za prenosne premije se vrši odvojeno za: osiguranje od nezgode i životna osiguranja i dopunska osiguranja uz osiguranje života po principu „pro rata temporis“.</p> <p>Rezerve za nastale neprijavljene štete se obračunavaju korištenjem paušalne metode.</p> <p>Rezerve za nastale prijavljene štete se određuju pojedinačnom procjenom prijavljenih nelikvidiranih šteta.</p> <p>Društvo provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlašćenih aktuara koji imaju zadatak da provjere procjenjene tehničke rezerve i daju mišljenje o njihovoj adekvatnosti na dan bilans stanja.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale testiranje internih kontrola i druge revizijske postupke koje uključuju sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> - procjenu ključnih internih kontrola nad procesom obrade prijavljenih šteta; - detaljno testiranje dokumentacije o štetnim događajima na osnovu kojih je Društvo izvršilo rezervisanja za nastale prijavljene štete; - procjenu da li su evidentirane tehničke rezerve u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srpskoj i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu ovu oblast i finansijsko izvještavanje društava za osiguranje; i - pregled izvršenih objelodanjivanja u napomenama uz finansijske izvještaje kako bismo ocijenili da li je izvršena prezentacija adekvatna u skladu sa zahtjevima primjenjivog okvira finansijskog izvještavanja i dovoljna korisnicima. <p>Provjerili smo tehničke rezerve koje je Društvo iskazalo i prikazalo u finansijskim izvještajima.</p> <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni ovlašteni aktuar, provjeru ulaznih podataka za izračun tehničkih rezervi, te ocjenu konzistentnosti metodologije u poređenju s prethodnim godinama.</p> <p>Na osnovu sprovedenih revizorskih procedura i prikupljenih revizorskih dokaza, smatramo da su korišteni podaci i pretpostavke u okviru modela koji računa tehničke rezerve zadovoljavajući.</p> <p>Obračun rezervi se radi konzistentno iz godine u godinu, odnosno nije vršena proizvoljna izmjena metode ili osnova obračuna.</p>

Ostale informacije

Društvo je u skladu sa zahtjevima Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulator) sastavilo izvještaje za potrebe Regulatora na dan 31. decembra 2022. godine koji će biti predmet posebnog pregleda revizora.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Rukovodstvo Društva je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje odgovorna su za nadzor nad procesom finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;

- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost i gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Aleksandar Džombić, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 28. februar 2023. godine

Isidora Džombić,
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o. o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	5	25.963.129	25.622.662
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	6	10.822.369	10.665.144
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja		595.763	157.875
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	7	314.862	2.780.745
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija i donacija		61.140	53.568
Drugi poslovni prihodi		252.581	305.214
		38.009.844	39.585.208
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	8	(10.514.711)	(12.559.539)
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	9	(14.093.614)	(11.712.251)
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	10	(5.579.375)	(4.545.656)
		(30.187.700)	(28.817.446)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11.1	(679.408)	(600.511)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	11.2	(9.707.049)	(10.179.443)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11.3	(3.017.685)	(3.271.875)
		(13.404.142)	(14.051.829)
Ukupno poslovni rashodi		(43.591.842)	(42.869.275)
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)		(5.581.998)	(3.284.067)
Finansijski prihodi	12	6.710.155	6.951.266
Finansijski rashodi	13	(552.027)	(758.026)
Ostali prihodi		227.640	426.878
Ostali rashodi		(19.315)	(76.934)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	(996.584)
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		784.455	2.262.533
Porez na dobit	14	-	-
UKUPAN REZULTAT ZA PERIOD		784.455	2.262.533
ZARADA PO AKCIJI	15	57,68	166,00

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja
 Lice ovlašteno za zastupanje Društva

Lice sa licencom

Bilans stanja na dan 31.12.2022. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja		41.286	47.807
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	1.530.383	1.705.166
Investicione nekretnine	16.1	3.770.022	3.865.082
Imovina sa pravom korištenja	16.2	1.210.249	607.331
Dugoročni finansijski plasmani	17	161.531.371	157.388.341
		168.083.311	163.613.727
Tekuća imovina			
Dati avansi		263.915	383.202
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	18	837.720	832.074
Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	19	199.542	170.090
Kratkoročni finansijski plasmani	20	2.948.046	900.660
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	21	4.364.892	4.108.476
Aktivna vremenska razgraničenja	22	6.579.169	4.824.002
		15.193.284	11.218.504
POSLOVNA AKTIVA		183.276.595	174.832.231
Vanbilansna aktiva	28	9.174.116	9.178.753
UKUPNA AKTIVA		192.450.711	184.010.984
Kapital	23		
Osnovni kapital		13.600.000	13.600.000
Rezerve		872.932	759.806
Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		2.679.079	3.501.983
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(2.905.848)	(103.001)
Neraspoređeni dobitak		9.545.933	9.690.605
		23.792.096	27.449.393
Dugoročna rezervisanja	24	133.229.779	123.358.254
Dugoročne obaveze			
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	25	1.239.349	617.671
		1.239.349	617.671
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za premiju i specifične obaveze		365.779	304.312
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		239.533	224.361
Druge obaveze iz poslovanja	26	2.616.563	2.522.887
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze		157.443	168.468
Pasivna vremenska razgraničenja	27	21.636.053	20.186.885
		25.015.371	23.406.913
UKUPNA POSLOVNA PASIVA		183.276.595	174.832.231
Vanbilansna pasiva	28	9.174.116	9.178.753
UKUPNA PASIVA		192.450.711	184.010.984

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Bilans tokova gotovine za period 01.01 - 31.12.2022. godine

	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansa	36.238.895	36.078.349
Prilivi od učešće u naknadi štete	253.376	315.147
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	870.382	656.702
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(17.375.967)	(13.605.531)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(3.084.987)	(3.039.388)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(11.598.423)	(12.124.257)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(503.111)	(325.832)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	4.800.165	7.955.190
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	5.409.167	4.546.707
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	-	2.775
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	110.000	8.000
Prilivi od dividende i učešća u dobiti	1.748	1.514
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	6.620.570	28.665.030
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	-	-
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(159.021)	(507.220)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(15.751.013)	(45.942.382)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	(3.768.549)	(13.225.576)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(775.200)	(646.000)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(775.200)	(646.000)
NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE	256.416	(5.916.386)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	4.108.476	10.024.862
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	4.364.892	4.108.476

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izveštaj o promjenama u kapitalu za period 01.01 - 31.12.2022. godine

	Osnovni kapital	Nerealizovani dobitci/(gubici)	Zakonske rezerve	Neraspoređeni dobitak/nepokriveni gubitak	Ukupno
					<u>u KM</u>
Stanje na dan 31.12.2020/ 01.01.2021. godine	13.600.000	1.337.808	662.802	8.205.075	23.805.685
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	2.061.174	-	-	2.061.174
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	2.262.534	2.262.534
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	-	-	97.004	(97.004)	-
Emisija akcijskog kapitala i drugi vidovi povećanja ili smanjenje osnovnog kapitala	-	-	-	(680.000)	(680.000)
Stanje na dan 31.12.2021. godine	13.600.000	3.398.982	759.806	9.690.605	27.449.393
Rspodjela dobiti					
Prenos na rezerve	-	-	113.126	(113.126)	-
Objavljene dividende	-	-	-	(816.001)	(816.001)
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	(3.625.752)	-	-	(3.625.752)
Neto dobitak/(gubitak) perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	784.455	784.455
Stanje na dan 31.12.2022. godine	13.600.000	(226.769)	872.932	9.545.933	23.792.096

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

1. Osnovni podaci o društvu

Akcionarsko društvo za osiguranje GRAWE, Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) registrovano je u Osnovnom sudu u Banjoj Luci 15. oktobra 2001. godine pod brojem uložka 4-2-00, a na osnovu Rješenja Ministarstva finansija Republike Srpske o izdavanju dozvole za obavljanje poslova osiguranja života broj 04-2740 od 06. jula 2001. godine. Rješenjem istog Ministarstva br. 04-4455/08 od 10. juna 2003. godine, Društvo je dobilo dozvolu za obavljanje poslova ostalih osiguranja.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci dana 30. oktobra 2007. godine upisano je u sudski registar usklađivanje Društva sa odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Službeni glasnik RS“, broj 17/05), a u skladu sa rješenjem Agencije za osiguranje Republike Srpske br. 05-128-1/07 i br. 05-128-2/07 od 06. avgusta 2007. godine kojim je Društvo dobilo dozvolu za obavljanje poslova:

- životnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka d) Zakona o društvima za osiguranje;
- neživotnih osiguranja iz člana 49. stav 2. tačka b) istog zakona;

Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ul. I Krajiškog korpusa br. 39.

Matični broj Društva je: 1949039, a JIB je 4400887090001.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci dana 08. januara 2020. broj: 057-0-Reg-19-002822, u registar poslovnih subjekata upisuje se statusna promjena - spajanje uz pripajanje Akcionarskog društva za osiguranje "Atos osiguranje" a.d. Bijeljina, sa sjedištem na adresi Ulica Filipa Višnjića broj 118, Bijeljina, društvu sticaocu Akcionarskom društvu za osiguranje "Grawe" Banja Luka, sa sjedištem na adresi Ulica I Krajiškog korpusa broj 39, Banja Luka, te povećanje osnovnog kapitala. Sva prava, imovina i obaveze "Atos osiguranje" a.d. Bijeljina, kao društva prestalog, pripajanjem prelaze na Akcionarsko društvo za osiguranje "Grawe" Banja Luka, kao društvo sticaoca. Društvo je u toku 2022. godine na osnovu prosječnog broja zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca zapošljavalo 104 radnika (u toku 2021. godine 114 radnika).

Na dan 31. decembar 2022. godine lica na značajnom položaju u Društvu su:

Upravni odbor:

Marko Mikić	Predsjednik
Othmar Ederer	Član
Wolfgang Goschnik	Član

Uprava

Veselin Petković	Generalni direktor
Ognjen Paštar	Izvršni direktor
Dijana Vulić	Izvršni direktor

Odbor za reviziju:

Jasminka Turbo	Predsjednik
Dragica Đilas	Član
Tibor Florijan	Član

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. glasnik RS br. 94/15, 78/20) i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentuju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporednim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Uporedni finansijske informacije

Zbog postizanja konzistentnosti prezentacije u tekućem izvještajnom periodu izvršene su određene reklasifikacije uporednih finansijskih informacija za 2021. godinu. Navedene reklasifikacije prikazane u napomena 8 i 12 nemaju uticaja na rezultat Društva, ukupnu aktivu i ukupni kapital Društva.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- Reference na konceptualni okvir (izmjene i dopune MSFI 3);
- Koncesije za iznajmljivanje u vezi sa COVID-19 nakon 30. juna 2021. godine (Izmjene i dopune MSFI 16) (na snazi za godišnje periode koji počinju 01. aprila 2021);
- Nekretnine, postrojenja i oprema: Prihodi prije namjeravane upotrebe (izmjene i dopune MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema);
- Štetni ugovori – Troškovi ispunjenja ugovora (izmjene i dopune MRS 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina);
- Godišnja poboljšanja (ciklus 2018.-2020.);
- Prva primjena zavisnog subjekta (izmjene i dopune MSFI 1 – Prva primjena MSFI);
- Podsticaji najmova (izmjene i dopune MSFI 16 - Lizing);
- Oporezivanje u mjerenju fer vrijednosti (Izmjene i dopune MRS 41 - Poljoprivreda).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- Izmjene i dopune MSFI 17 'Ugovori o osiguranju' (izmjene i dopune MSFI 17 i MSFI 4);
- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili kao dugoročnih (izmjene i dopune MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja);
- Objelodanjivanje računovodstvenih politika (izmjene i dopune MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja);
- Odgođena porezna imovina i obaveze koje proizlaze iz pojedine transakcije (izmjene i dopune MRS 12 – Porez na dobitak).

Rukovodstvo Društva je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije osiguranja

Prihodi se iskazuju po fakturiranoj premiji. Iskazuju se na dan dospijeća premije, a u zavisnosti od načina plaćanja i glavnog dospijeća premije umanjuju se za prenosnu premiju. Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrstama osiguranja. Otpisi potraživanja za premiju osiguranja, usljed raskida ili kapitalizacije Ugovora o osiguranju su evidentirani na rashodima.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalnu premiju čine tehnička premija i režijski dodatak. Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva. Društvo ne izdvaja sredstva preventive, budući da Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodatka i Pravilnikom o preventivi nije propisano da će se iz bruto premije izdvajati sredstva za preventivu.

Prihodi se prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja koriguju za prenijetu prenosnu premiju (povećanje) i umanjuju za prenosnu premiju za tekuću godinu. Obračun prenosne premije vršen je pojedinačno po polisi. Obračun je izvršen primjenom metode „pro rata temporis“, sa tačnim vremenskim razgraničenjem, srazmjerno trajanju osiguranja, za pokriće budućih obaveza Društva. Prenosna premija osiguranja života je uključena u matematičku rezervu životnih osiguranja.

Prihod po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata odnose se na obračunate kamate na date kredite, kamate na obveznice i na sredstva deponovana u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničkih rezervi.

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose predstavljaju rezervisanja za matematičku rezervu i rezervu za učešće u dobiti osiguranja života.

Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa osiguranja

Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa osiguranja predstavljaju rashode za isplatu šteta i ugovorenih iznosa koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i troškove nastale angažovanjem vještaka za procjenu šteta životnih i neživotnih osiguranja.

Rashodi po osnovu premije reosiguranja

Rashodi po osnovu premije reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod Bosna RE sa kojim je Društvo sklopilo ugovore o reosiguranju.

Prihodi po osnovu provizija reosiguranja predstavljaju provizije koje Društvo naplaćuje od Bosna RE kod koga reosigurava svoj portfelj.

Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja predstavljaju rashode za obavljanje djelatnosti osiguranja. Podijeljeni su na troškove pribave i troškove uprave. Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju, kao što su troškovi zaposlenih u prodaji, troškovi provizija. Troškovi uprave predstavljaju troškove sprovođenja osiguranja koji nisu direktno povezani sa zaključenjem ugovora o osiguranju.

Društvo vrši razgraničenja troškova sprovođenja osiguranja za neživotna osiguranja. Razgraničenja se odnose na troškove pribave, dok ostali troškovi sprovođenja, kao i troškovi sprovođenja kod životnih osiguranja u cijelosti padaju na teret tekuće godine.

Matematičke rezerve

Obračun matematičke rezerve osiguranja života izvršen je primjenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primjenom:

- Bruto (Cilmerove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života.
- Neto prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizovana) osiguranja života i svih osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja života.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

Rezervisane štete

Rezervisane štete obrazuju se u visini procijenjenog iznosa obaveza za nastale prijavljene, a neriješene štete, kao i za nastale neprijavljene štete u tekućem obračunskom periodu.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razumnoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija utvrđuje na osnovu prosječno likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za indirektno troškove obrade šteta iznosi 0,63%, za životna osiguranja i 3,56% za neživotna osiguranja od zbira rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljene štete.

Rezervisanja za nastale neprijavljene štete

Rezervisanje sredstava za nastale, a neprijavljene štete radi se primjenom metode ulančanih ljestvica, tj. Chain Ladder Method za neživotna osiguranja. Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljene štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljene štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljene štete radi se primjenom paušalne metode za dodatna osiguranja uz osiguranje života.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazani su u izvještaju o dobitku i gubitku (bilansu uspjeha) u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan Bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primijenjeni za preračun deviznih pozicija Bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
EUR	1,95583	1,95583

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Poslovni prostor	1,30%
Kancelarijski namještaj	11,00%
Kancelarijske mašine	14,29%
Kompjuterska oprema	20,00%
Oprema za tehnički pregled	16,67 %
Ostala oprema	20,00%
Softver	20,00%
Službena vozila	14,29%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Nekretnine koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja djelatnosti, već se drže radi ostvarivanja prihoda od izdavanja ili radi uvećanja vrijednosti, klasifikuju se kao investicione nekretnine. Početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za zavisne troškove nabavke.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog Bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo. Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Zakupi

Društvo kao korisnik zakupa

Društvo koristi definiciju lizinga iz MSFi 16.

Društvo kao korisnik lizinga ne primjenjuje smjernice MSFI16 ako su u pitanju:

- Kratkoročni ugovori o zakupu, ugovori o zakupu na period od 12 mjeseci i kraće
- Ugovori o zakupu male vrijednosti, manje od 5.000 KM

Sva plaćanja koja se odnose na kratkoročne zakupe čiji je predmet imovina male vrijednosti priznaju se kao rashod perioda na koji se odnosi.

Trošak amortizacije imovine koja je predmet zakupa prikazuje se odvojeno kao poslovni rashod, a trošak kamate odvojeno kao finansijski rashod

Za diskontovawe lizinga plaćanja, MSFI 16 ukazuje na primjenu inkrementalne kamatne stope nefinansijskih organizacija koju propisuje Centralna banka BiH.

Društvo imovinu koja je predmet lizinga prezentuje u finansijskim izvještajima odvojeno od ostale imovine.

Početno priznavanje obaveze po osnovu zakupa, Društvo vrši na prvi dan trajanja lizinga u visini sadašnje vrijednosti (diskontovane vrijednosti) svih plaćanja u vezi sa lizingom koja nisu izmirena taj dan.

Društvo kao davalac zakupa

Društvo kao davalac zakupa priznaje prihode od zakupa tokom ugovorenog perioda po linearnom metodu. Amortizacija imovine koja je predmet zakupa i priznavanje rashoda po tom osnovu su opisana u politici Nekretnine, postrojenja i oprema.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Društvo postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijske instrumente.

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha, sredstva koje se drže do dospjeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju.

Klasifikacija zavisi od prirode i svrhe finansijskih sredstava i utvrđuje se u trenutku inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po viđenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Kreditni (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvređenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan Bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obavještenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog Bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz Bilans uspjeha). Obezvređenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret Bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilans uspjeha kao ostali prihod.

Obezvređenje akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno priznati rashodi obezvređenja po ovom osnovu se ne ukidaju kroz Bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u Bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom Bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske. Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema Bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobiti biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist Bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan Bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosno imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

d) Matematičke rezerve

Društvo vrši obračun matematičkih rezervi osiguranja života primjenom aktuarskih načela i principa osiguranja života i to primjenom:

- Bruto (Cilmerove) prospektivne metode za sva aktivna osiguranja života.
- Neto prospektivne metode za sva redukovana (kapitalizovana) osiguranja života i sva osiguranja kod kojih je prestala obaveza plaćanja premije osiguranja života.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

5. Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja

Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	2022. u KM	2021. u KM
<i>Prihodi od premije životnih osiguranja</i>		
Prihod od premije osiguranja život	24.936.507	24.828.927
Prihod od dodatka za troškove zaključenja ugovora	33.337	42.000
Promjena prenosne premije osiguranja života	(134.665)	(213.572)
Promjena prenosne premije – nezgoda	5.674	(15.984)
Prihod od provizije iz reosiguranja – nezgoda	199.434	195.662
Prihod od provizije iz reosiguranja – život	159.276	157.161
Prihod od provizije iz dobitka iz reosiguranja	87.271	74.278
	25.286.834	25.068.472
<i>Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja u naknadi šteta životnog osiguranja</i>		
Prihod od udjela u štetama iz reosiguranja nezgoda	314.808	312.194
Prihod od udjela u štetama iz reosiguranja – život	215.431	206.879
	530.239	519.073
<i>Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja život. osiguranja, reosiguranja i retrocesija</i>		
Prihod od smanjenja rezervisanja štete – nezgoda	112.620	1.387
	112.620	1.387
Ostali prihodi po osnovu životnog osiguranja	33.436	33.730
Ukupno prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja:	25.963.129	25.622.662

6. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja

Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	2022. u KM	2021. u KM
Prihod od premije osiguranja – osiguranje imovine	11.129.779	10.778.553
Promjena prenosne premije – neživotna osiguranja	(307.410)	(113.409)
Ukupno prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja:	10.822.369	10.665.144

7. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja

Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	2022. u KM	2021. u KM
Prihodi od smanjenja rezervisanih šteta neživotnih osiguranja	303.477	2.531.207
Prihodi od smanjenja rezervisanja za otpremnine	11.385	-
Prihodi od smanjenja ostalih rezervisanja	-	249.538
Ukupno prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja:	314.862	2.780.745

8. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2022. u KM	2021. u KM
Izdvajanja za matematičku rezervu	9.464.808	11.484.769
Izdvajanja za učešće u dobiti	316.460	418.354
Rezervisani udio u dobiti	94.994	86.020
Zaštitni fond	72.394	79.288
Ostale naknade	566.055	491.108
Ukupno rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose:	10.514.711	12.559.539

Ostale naknade u 2022. godini u iznosu od 566.055 KM odnose se na naknadu za nadzor u iznosu od 392.994 KM, protivgradnu naknadu u iznosu od 108.202 KM, doprinos za šume u iznosu od 30.295 KM, biro zelene karte u iznosu od 23.007 KM i protivpožarnu naknadu u iznosu od 11.557 KM.

9. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja

Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	2022. u KM	2021. u KM
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama životnih osiguranja	12.855.495	10.172.509
<i>Rashodi po osnovu premija i provizija saosiguranja, reosiguranja, i retrocesija - životno osiguranje</i>		
Rashodi po osnovu premija reosiguranja- nezgoda	577.075	567.867
Rashodi po osnovu premija reosiguranja – život	666.129	654.264
Promjena prenosne premije - reosiguranje nezgoda	793	(3.965)
Promjena prenosne premije - reosiguranje život	(5.878)	(14.097)
	1.238.119	1.204.069
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu životnih osiguranja	-	335.673
Ukupno naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja:	14.093.614	11.712.251

10. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja

Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	2022. u KM	2021. u KM
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i udjela u štetama neživotnih osiguranja	4.989.961	3.821.361
Rashodi po osnovu premija reosiguranja	428.231	475.339
Rashodi po osnovu premija reosiguranja- zelena karta	138.313	136.576
Promjena prenosne premije - udio reosiguranja	22.870	(45.255)
Rezervisanja za štete, udjele u štetama i ostala rezervisanja po osnovu neživotnih osiguranja	-	157.635
Ukupno naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja:	5.579.375	4.545.656

11. Troškovi sprovođenja osiguranja

11.1. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2022. u KM	2021. u KM
Trošak amortizacije nematerijalne imovine	16.161	16.001
Trošak amortizacije materijalne imovine	305.689	283.447
Trošak amortizacije – imovina sa pravom korištenja	345.093	248.549
Rezervisanja za otpremnine	-	12.319
Rezervisanja za jubilarne nagrade	12.465	40.195
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	679.408	600.511

U toku 2022. godine došlo je do povećanja troška amortizacije-imovine sa pravom korištenja u iznosu od 96.544 KM, najvećim dijelom, usljed zaključenja novog Ugovora o zakupu poslovnog prostora broj 129-002-D/2022 sa Nova oprema d.o.o. Banja Luka.

11.2. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2022. u KM	2021. u KM
<i>Troškovi provizija</i>		
Prva provizija – život	1.765.455	2.159.285
Sljedeća provizija – život	1.291.699	1.292.980
Superprovizija – život	100.245	123.509
Prva provizija – imovina	312.061	56.491
Provizija na obračun premije	305	(34.104)
Sljedeća provizija- imovina	8.396	5.288
	3.478.161	3.603.449
<i>Nematerijalni troškovi</i>		
Troškovi reprezentacije	216.024	210.990
Troškovi premije osiguranja	13.971	11.293
Troškovi platnog prometa i drugih bankarskih sluga	32.723	32.620
Troškovi neproizvodnih usluga	1.370.947	1.534.700
Ostali nematerijalni troškovi	377.685	351.788
	2.011.350	2.141.391
<i>Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propaganda</i>		
Troškovi zakupa	2.967.366	3.054.412
Troškovi reklame	770.275	801.134
Troškovi poreza i doprinosa	156.035	310.969
Troškovi materijala, goriva i energije	323.862	268.088
	4.217.538	4.434.603
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	9.707.049	10.179.443

11.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2022. u KM	2021. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.786.966	3.035.337
Ostali lični rashodi i naknade	230.719	236.538
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	3.017.685	3.271.875

Ostali lični rashodi u 2022. godini u iznosu od 230.719 KM (u 2021. godini u iznosu od 236.538 KM) odnose se najvećim dijelom na troškove seminara u iznosu od 48.448 KM i troškove prevoza na posao u iznosu od 71.777 KM.

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2022. u KM	2021. u KM
<i>Prihodi od kamata</i>		
Prihod od kamata po viđenju	149	8.131
Prihod od kamata na depozite	115.717	175.205
Prihod od kamata na obveznice	5.769.625	5.171.509
Prihod od kamata na kredite	473.682	498.256
Prihodi od kamata na zelenu kartu	4.893	5.744
	6.364.066	5.858.845
<i>Ostali finansijski prihodi</i>		
Amortizacija obveznica	228.203	319.254
Prihodi od ulaganja u obveznice	116.138	771.785
Prihodi od dividendi	1.748	1.134
Ostali finansijski prihodi	-	248
	346.089	1.092.421
Ukupno finansijski prihodi:	6.710.155	6.951.266

13. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2022. u KM	2021. u KM
Rashodi kamata	116.190	347.251
Rashodi kamata po osnovu lizinga – MSFI 16	53.861	31.161
Rashodi naknada	110.765	105.994
Rashodi ulaganja u obveznice	53.347	120.414
Rashodi ulaganja u akcije – Progres a.d. Bijeljina	-	1.238
Ostali finansijski rashodi	217.864	151.968
Ukupno finansijski rashodi:	552.027	758.026

14. Porez na dobit

Porez na dobit	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	784.455	2.262.533
Korekcija za poreske svrhe	(5.272.152)	(3.509.030)
Poreska osnovica	(4.487.697)	(1.246.497)
Ukupno tekući porez na dobit (Poreski bilans):	-	-
Tekući porez na dobit (Bilans uspjeha):	-	-

15. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2022. u KM	2021. u KM
Dobitak obračunskog perioda	784.455	2.262.533
Prosječan ponderisani broj akcija	13.600	13.600
Ukupno zarada po akciji:	57,68	166,00

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	NPO u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T I					
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	681.165	842.696	2.934.983	-	4.458.844
MSFI 16	-	-	-	-	-
Nabavka			446.395	-	446.395
Prenos sa zemljišta na investicione nekretnine	(94.386)	-	-	-	(94.386)
Otpis po popisu	-	-	(171.757)	-	(171.757)
Otpis i prodaja	-	(96.210)	(130.383)	-	(226.593)
Stanje na dan 31.12.2021.	586.779	746.486	3.079.238	-	4.412.503
MSFI 16	-	-	-	-	-
Nabavka	-	-	176.990	4.159	181.149
Otpis po popisu	-	-	(139.894)	-	(139.894)
Otpis i prodaja	(129.510)	-	(57.344)	-	(186.854)
Stanje na dan 31.12.2022.	457.269	746.486	3.058.990	4.159	4.266.904
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	-	42.750	2.123.412	-	2.166.162
Amortizacija	-	10.433	234.865	-	245.298
Obezvređenje (veza Napomena 16)	330.560	276.653	-	-	607.213
Prenos sa hardware na opremu	-	-	35	-	35
Otpis i prenos	-	(9.195)	(302.176)	-	(311.371)
Stanje na dan 31.12.2021.	330.560	320.641	2.056.136	-	2.707.337
Amortizacija	-	9.705	274.266	-	283.971
Obezvređenje (veza Napomena 16)	-	-	-	-	-
Prenos sa hardware na opremu	-	-	(213)	-	(213)
Otpis i prenos	(47.414)	-	(207.160)	-	(254.574)
Stanje na dan 31.12.2022.	283.146	330.346	2.123.029	-	2.736.521
S A D A Š N J A V R I J E D N O S T					
Stanje na dan 31.12.2021.	256.219	425.845	1.023.102	-	1.705.166
Stanje na dan 31.12.2022.	174.123	416.140	935.961	4.159	1.530.383

U skladu sa zakonskom regulativom, Društvo je provelo procjenu obezvređena imovine koju koristi. Procjenom na dan 31. decembar 2022. godine konstatovano je da nema obezvređenja.

16.1. Investicione nekretnine

	Investicione nekretnine	Ukupno investicione nekretnine
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	4.444.876	4.444.876
Nabavka	30.000	30.000
Prenos sa zemljišta	94.386	94.386
Otpis i prodaja	-	-
Stanje na dan 31.12.2021.	4.569.262	4.569.262
Nabavka	-	-
Otpis i prodaja	(62.158)	(62.158)
Stanje na dan 31.12.2022.	4.507.104	4.507.104
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	276.660	276.660
Amortizacija	38.150	38.150
Obezvređenje	389.370	389.370
Stanje na dan 31.12.2021.	704.180	704.180
Amortizacija	37.878	37.878
Obezvređenje	-	-
Otpis i prodaja	(4.976)	(4.976)
Stanje na dan 31.12.2022.	737.082	737.082
SADAŠNJA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 31.12.2021.	3.865.082	3.865.082
Stanje na dan 31.12.2022.	3.770.022	3.770.022

Na dan 31. decembra 2022. godini, Društvo je provelo test obezvređenja i investicionog zemljišta, kojim je konstatovano da nema obezvređenja.

16.2. Imovina sa pravom korištenja

	Imovina sa pravom korištenja	Ukupno imovina sa pravom korištenja
NABAVNA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	-	-
Nabavka	855.881	855.881
Stanje na dan 31.12.2021.	855.881	855.881
Nabavka/povećanje	961.852	961.852
Isknjižavanje	(42.621)	(42.621)
Stanje na dan 31.12.2022.	1.775.112	1.775.112
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI		
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	-	-
Amortizacija	248.550	248.550
Stanje na dan 31.12.2021.	248.550	248.550
Amortizacija	345.851	345.851
Isknjižavanje	(29.538)	(29.538)
Stanje na dan 31.12.2022.	564.863	564.863
SADAŠNJA VRIJEDNOST		
Stanje na dan 31.12.2021.	607.331	607.331
Stanje na dan 31.12.2022.	1.210.249	1.210.249

U 2022. godini nabavka imovine sa pravom korištenja u iznosu od 961.852 KM se odnosi na novi Ugovor o zakupu poslovnog prostora broj 129-002-D/2022 sa Nova oprema d.o.o. Banja Luka na period od 10 godina.

17. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji		
- Dugoročni depoziti	5.000.000	5.000.000
- Dugoročni krediti	8.219.823	9.120.482
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	150.584.221	143.500.786
Ostali dugoročni finansijski plasmani (Biro Zelene Karte)	675.373	667.733
Ukupno	164.479.417	158.289.001
<i>Dugoročni finansijski plasmani koji dospijevaju u periodu do 12 mjeseci</i>		
1) Dio dugoročnih depozita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci		

Grawe osiguranje a.d. Banja LukaNapomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
- Komercijalna banka	(2.000.000)	-
Ukupno 1)	(2.000.000)	-
2) Dio dugoročnih kredita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci		
- GFG Finanz d.o.o. Banja Luka	(752.356)	(716.015)
- Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(172.934)	(162.888)
- 3D Izvor d.o.o. Srbac	(22.756)	(21.757)
Ukupno 2)	(948.046)	(900.660)
Ukupno 1) i 2)	(2.948.046)	(900.660)
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	161.531.371	157.388.341

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji na dan 31. decembra 2022. godine iznose 13.219.823 KM (na dan 31. decembra 2021. godine iznose 14.120.482 KM). Pregled istih je u nastavku:

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
<i>Dugoročni krediti</i>		
GFG Finanz d.o.o. Banja Luka	3.940.437	4.656.452
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	4.111.444	4.274.332
3D Izvor d.o.o. Srbac	167.942	189.698
	8.219.823	9.120.482
<i>Dugoročni depoziti</i>		
MF Banka ad Banja Luka	3.000.000	3.000.000
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	2.000.000	2.000.000
	5.000.000	5.000.000
Ukupno dugoročni finansijski plasmani u zemlji:	13.219.823	14.120.482

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na dan 31. decembra 2022. godine iznose 150.584.221 KM (na dan 31. decembra 2021. godine iznose 143.500.786 KM). Pregled je u narednoj tabeli:

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Akcije	26.704	22.145
Obveznice	150.557.517	143.478.641
Ukupno finansijska sredstva raspoloživa za prodaju:	150.584.221	143.500.786

18. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Potraživanja po osnovu:		
- premije životnih osiguranja	534.054	523.359
- premije neživotnih osiguranja	651.922	803.198
- potraživanja po osnovu depozitne premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja	2.662	2.662
-	1.188.638	1.329.219
- ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	(29.913)	(44.245)
- ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	(321.005)	(452.900)
-	(350.918)	(497.145)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	837.720	832.074

Pregled kretanja na ispravci potraživanja po osnovu premije i ostalih potraživanja

Kretanje na ispravci vrijednosti premije neživotnih osiguranja	
Početno stanje 01.01.2021. godine	622.699
Povećanje ispravke potraživanja	-
Naplaćena potraživanja	(169.799)
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	452.900
Povećanje ispravke potraživanja	-
Naplaćena potraživanja	(99.641)
Otpisi potraživanja	(32.254)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	321.005

Kretanje na ispravci vrijednosti premije životnih osiguranja	
Početno stanje 01.01.2021. godine	50.184
Povećanje ispravke potraživanja	-
Naplaćena potraživanja	(5.939)
Otpisi potraživanja	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	44.245
Povećanje ispravke potraživanja	-
Naplaćena potraživanja	(9.678)
Otpisi potraživanja	(4.654)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	29.913

Starosna struktura potraživanja

31. decembar 2022. godina

Vrsta potraživanja	Nedospjela potraživanja	Do 90 dana	Od 91-18	Od 181-270	Preko 271 dana	Ukupno bruto	Ukupna ispravka	Ukupno neto
Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	-	528.656	2.105	677	2.616	534.054	29.913	504.141
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	281.375	46.179	4.983	3.869	315.516	651.922	321.005	330.917
Potraživanja po osnovu depozitne premije	2.662	-	-	-	-	2.662	-	2.662
31. decembar 2022	284.037	574.835	7.088	4.546	318.132	1.188.638	350.918	837.720

31. decembar 2021. godina

Vrsta potraživanja	Nedospjela potraživanja	Do 90 dana	Od 91-18	Od 181-270	Preko 271 dana	Ukupno bruto	Ukupna ispravka	Ukupno neto
Potraživanja po osnovu premije životnih osiguranja	-	501.218	2.820	1.684	17.637	523.359	44.245	479.114
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	237.365	87.386	26.713	19.765	431.970	803.199	452.900	350.299
Potraživanja po osnovu depozitne premije	2.662	-	-	-	-	2.662	-	2.662
31. decembar 2021	240.027	588.604	29.533	21.449	449.607	1.329.220	497.145	832.075

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja

Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Regresna potraživanja	271.529	321.635
Potraživanja za uslužno plaćene štete	29.321	40.747
Sumnjiva potraživanja	487.219	1.341.761
Ostala potraživanja	43.802	71.285
	831.871	1.775.428
(Ispravka vrijednosti regresnih potraživanja)	(143.174)	(236.919)
Ispravka vrijednosti potraživanja za uslužno plaćene štete	(848)	(5.855)
Ispravka vrijednosti sumnjivih potraživanja	(487.219)	(1.341.761)
Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja	(1.088)	(20.803)
	(632.329)	(1.605.338)
Ukupno potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja:	199.542	170.090

19. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Dio dugoročnih depozita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci (napomena 19)	2.000.000	-
Dio dugoročnih kredita koji dospijevaju u periodu od 12 mjeseci (napomena 19)	948.046	900.660
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	2.948.046	900.660

20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	4.356.232	3.638.332
Poslovni račun - strana valuta	7.963	468.659
Blagajna - domaća valuta	697	1.485
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	4.364.892	4.108.476

21. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
<i>Unaprijed obračunate ugovorene kamate i zakupnine</i>		
Pripadajuće kamate – obveznice	2.725.779	2.461.190
Pripadajuće kamate – depoziti	27.215	22.850
Pripadajuće kamate – krediti	30.633	33.213
	2.783.627	2.517.253
Prenosna premija – reosiguranje	601.448	619.232
Rezervisanje za štete – reosiguranje	2.161.560	763.408
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	21.150	5.979
	2.784.158	1.388.619
Razgraničeni troškovi pribave	1.011.385	918.130
Ukupna aktivna vremenska razgraničenja:	6.579.170	4.824.002

22. Kapital

Kapital	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Osnovni kapital	13.600.000	13.600.000
Zakonske rezerve	872.932	759.806
Nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	2.679.079	3.501.983
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(2.905.848)	(103.001)
Neraspoređeni dobitak	9.545.933	9.690.605
Ukupno kapital:	23.792.096	27.449.393

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 13.600.000 KM (na dan 31. decembra 2021. godine isti iznos) i jedini akcionar Društva je Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria.

23. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Matematička rezerva životnih osiguranja	122.668.756	113.194.695
Rezervisanja za učešće u dobitku	8.951.919	8.634.229
Rezervisanje – udio u dobiti	1.420.880	1.325.886
Rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih	188.224	203.444
Ukupno dugoročna rezervisanja:	133.229.779	123.358.254

Kretanje na matematičkoj rezervi i rezervisanjima u dobiti i udio u dobiti je u nastavku:

	Matematička rezerva	Rezerva za učešće u dobiti i rezervisanja za udio u dobiti	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2020.	88.089.933	8.875.570	96.965.503
Povećanje rezervisanja	13.496.764	564.033	14.060.797
Isplata	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	101.586.697	9.439.603	111.026.300
Povećanje	11.607.998	520.512	12.128.510
Stanje na dan 31.12.2021.	113.194.695	9.960.115	123.154.810
Povećanje	9.474.061	412.684	9.886.745
Stanje na dan 31.12.2022.	122.668.756	10.372.799	133.041.555

24. Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu

Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Obaveze po osnovu lizinga	1.239.349	617.671
Ukupno dugoročne obaveze po finansijskom lizingu:	1.239.349	617.671

Obaveze po osnovu lizinga na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 1.239.349 KM (na dan 31. decembra 2021. godine u iznosu od 617.671 KM) odnose se na Ugovore o dugoročnom zakupu koji su knjiženi u skladu sa standardom MSFI 16 - Najmovi.

25. Druge obaveze iz poslovanja

Druge obaveze iz poslovanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	2.379.188	2.190.009
Obaveze prema dobavljačima	63.510	149.290
Obaveze prema fizičkim licima po ugovoru	9.027	6.360
Obaveze prema povezanim pravnim licima (veza Napomena 30)	164.603	176.851
Obaveze za članarine i doprinose komorama i udruženjima	-	155
Ostale obaveze	235	222
Ukupno druge obaveze iz poslovanja:	2.616.563	2.522.887

26. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Prenosne premije životnih osiguranja	7.265.937	7.136.945
Prenosne premije neživotnih osiguranja	5.725.764	5.418.354
Rezervisane štete životnih osiguranja	1.356.876	1.477.700
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	7.197.439	6.067.006
Druga pasivna vremenska razgraničenja	90.038	86.880
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	21.636.054	20.186.885

Kretanja na prenosnoj premiji životnog osiguranja su u nastavku:

	Bruto	Reosiguranje	Neto
Stanje na dan 01.01.2020.	6.486.346	(416.265)	6.070.081
Povećanje rezervisanja	421.043	(51.823)	369.220
Isplata rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	6.907.389	(468.088)	6.439.301
Povećanje rezervisanja	229.557	(18.062)	211.495
Isplata rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2021.	7.136.946	(486.151)	6.650.796
Povećanje rezervisanja	128.991	(5.085)	123.906
Isplata rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2022.	7.265.937	(491.236)	6.774.701

Kretanja na prenosnoj premiji neživotnog osiguranja su u nastavku:

	Bruto	Reosiguranje	Neto
Stanje na dan 01.01.2020.	7.505.905	(75.196)	7.430.709
Povećanje rezervisanja		(12.630)	(12.630)
Isplata rezervisanja	(2.200.961)		(2.200.961)
Stanje na dan 31.12.2020/01.01.2021.	5.304.944	(87.826)	5.217.118
Povećanje rezervisanja	113.409	(45.255)	68.154
Isplata rezervisanja	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2021.	5.418.353	(133.081)	5.285.272
Povećanje rezervisanja	307.411	-	307.410
Isplata rezervisanja	-	22.870	22.870
Stanje na dan 31.12.2022.	5.725.764	(110.211)	5.615.552

Rezervisane štete životnih osiguranja

1. Kretanje rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete – životno osiguranje

	2022	2021
Stanje na dan 01. januar	1.199.402	810.486
Povećanje rezervisanja	-	388.916
Smanjenje rezervisanja	(122.148)	-
Stanje na dan 31. decembar	1.077.254	1.199.402

2. Kretanje rezervi za nastale, a neprijavljene štete – životno osiguranje

	2022	2021
Stanje na dan 01. januar	278.298	238.860
Povećanje rezervisanja	1.323	3.9438
Smanjenje rezervisanja	-	-
Stanje na dan 31. decembar	279.621	278.298
Ukupno rezervisanja za štete – životno osiguranje (1+2)	1.356.875	1.477.700

Rezervisane štete neživotnih osiguranja

3. Kretanje rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete – Neživotno osiguranje

	2022	2021
Stanje na dan 01. januar	4.537.367	4.165.877
Povećanje rezervisanja	1.734.757	371.490
Smanjenje rezervisanja	-	-
Stanje na dan 31. decembar	6.272.124	4.537.367

4. Kretanje rezervi za nastale, a neprijavljene štete - Neživotno osiguranje

	2022	2021
Stanje na dan 01. januar	1.529.639	4.060.845
Povećanje rezervisanja	-	-
Smanjenje rezervisanja	(604.324)	(2.531.206)
Stanje na dan 31. decembar	925.315	1.529.639
Ukupno rezervisanja za štete – neživotno osiguranje (3+4)	7.197.439	6.067.006

27. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna evidencija	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Data jemstva i garancije	9.686	14.323
Dugoročni plasmani	9.164.430	9.164.430
Ukupno vanbilansna evidencija:	9.174.116	9.178.753

Nakon sprovođenja statusne promjene - spajanje uz pripajanje Grawe osiguranje je preuzelo od Atos osiguranja a.d. Bijeljina kao početno stanje i dugoročne plasmane i potraživanja od povezanih lica Atos osiguranja. Potraživanja su vođena u aktivi Atos osiguranja i u cjelosti su ispravljena prije spajanja uz pripajanje sa Grawe osiguranjem. S obzirom da su u pitanju pravna lica koja su u stečaju, a stečajni postupak još nije završen i postoji velika neizvjesnost oko naplate istih. Grawe osiguranje je donijelo odluku da se sljedeća potraživanja, koja iznose 9.164.430 KM evidentiraju vanbilansno dok se ne steknu uslovi za potpuno brisanje iz evidencija Grawe osiguranja:

1. Dugoročni Plasmani povezanim licima (zajam Bobar) u iznosu od 537.119 KM,
2. Dug. Plasmani ostalim pravnim licima (Bobar Inženjering) u iznosu od 319.622 KM,
3. Depozit skinut od osiguranja za kredit Bobar u iznosu od 2.966.323 KM,
4. Zajmovi dati povezanim licima u iznosu od 1.106.935,
5. Regresi Bobar Autosemberija i Bobar Group u iznosu od 3.797.040 KM,
6. Bobar Autosemberija u iznosu od 388.891 KM,
7. Bobar Ana kartica, u iznosu od 48.500 KM.

28. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima:

1. Grawe nekretnine d.o.o. Banja Luka;
2. Grawe osiguranje d.d. Sarajevo;
3. Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria

U toku 2022. i 2021. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Bilans stanja	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Imovina sa pravom korištenja		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	311.244	151.856
	311.244	151.856
Ispravka vrijednost imovine sa pravom korištenja		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(311.244)	-
	(311.244)	-
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji:		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	4.111.444	4.274.331
	4.111.444	4.274.331
Dati avansi		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	26.631	26.631
	26.631	26.631
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu		
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria	(164.603)	(176.851)
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	-	(151.822)
	(164.603)	(328.673)
Neto potraživanja/(obaveze):	3.973.472	4.124.145

Bilans uspjeha	2022. u KM	2021. u KM
Prihod od kamata		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	251.214	260.725
	251.214	260.725
Rashodi od kamata		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(3.045)	(9.524)
	(3.045)	(9.524)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(48.361)	(42.614)
Grazer Wechselseitige Versicherung AG, Graz, Austria	(518.743)	(549.493)
	(567.104)	(592.107)
Troškovi amortizacije i rezervisanja		
Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka	(151.856)	(159.388)
	(151.856)	(159.388)
Neto rezultat:	(470.791)	(500.294)

29. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravaoce.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćene po ugovoru pređu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta. Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvarenje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja. Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preduzimanje konkretnih aktivnosti.

30. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Društva. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Društva i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stepen i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminisati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Finansijski instrumenti

	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Finansijska sredstva		
Dugoročni finansijski plasmani	161.531.371	157.388.341
Potraživanja i dati avansi	1.301.177	1.385.366
Kratkoročni finansijski plasmani	2.948.046	900.660
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.364.892	4.108.476
Potraživanja za nefakturisani prihod AVR	5.120	4.056
Finansijske obaveze		
Obaveze za premiju reosiguranja i saosiguranja	168.671	68.162
Obaveze prema dobavljačima	228.112	326.140

Rizici koji potiču od finansijskih instrumenata obuhvataju:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik koji se sastoji od tri vrste rizika: deviznog rizika, kamatnog rizika i rizika promjene cijene finansijskog instrumenta i
- rizik likvidnosti.

Kreditni rizik

Izloženost kreditnom riziku posebno se objelodanjuje za sljedeće kategorije finansijskih sredstva, odnosno finansijske imovine:

- dugoročni finansijski plasmani,
- kratkoročni finansijski plasmani i
- potraživanja.

Postoji značajna razlika u stepenu izloženosti Društva kreditnom riziku u zavisnosti od toga o kojoj se kategoriji finansijskog instrumenta radi. Kreditnom riziku su najviše izložena potraživanja od osiguranika po osnovu fakturisane premije osiguranja. Ovo je prije svega, posljedica izražene nelikvidnosti u privredi,

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

kao i prisutne prakse da osiguranici obaveze po osnovu premije osiguranja ne tretiraju kao prioritete i svrstavaju ih iza obaveza po osnovu poreza, zarada i obaveza prema bankama i dobavljačima.

U procesu upravljanja kreditnim rizikom, Društvo upravlja rizicima koji proizilaze iz uloženi sredstava u hartije od vrijednosti kojima se trguje i rizikom boniteta osiguranika, interno kategorisanih u segment velikih klijenata i ostalim rizicima koji stoje u vezi sa naplatom potraživanja.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prikazana u sljedećoj tabeli:

Finansijska imovina	Bruto iznos	Ispravka vrijednosti	Neto iznos na 31.12.2022. u KM	Neto iznos na 31.12.2021. u KM
Dugoročni finansijski plasmani	161.531.371	-	161.531.371	157.388.341
Potraživanja i dati avansi	2.284.460	983.283	1.301.177	1.385.366
Kratkoročni finansijski plasmani	2.948.046	-	2.948.046	900.660
Ukupno:	166.763.877	983.283	165.516.679	159.674.427

Izloženost kreditnom riziku, u pogledu potraživanja, prikazana je i na osnovu starosne strukture potraživanja na dan 31. decembar 2022. godine, koja je data u sljedećoj tabeli:

Starosna struktura potraživanja	31.12.2022. u KM
Nedospjelo	705.868
Kašnjenje od 0-90 dana	605.314
Kašnjenje od 91-180 dana	15.781
Kašnjenje od 181-270 dana	16.850
Kašnjenje preko 271 dana	940.647
Ukupno	2.284.460
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja za premiju i ostalih potraživanja</i>	983.283
Neto iznos potraživanja	1.301.177

Devizni rizik

Pod deviznim rizikom podrazumeva se vjerovatnoća nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usljed promjene vrijednosti deviznih kurseva. Deviznom riziku su izložene sve pozicije aktive i pasive u devizama, kao i potraživanja i obaveze indeksirane stranom valutom.

Društvo upravlja deviznim kursom u cilju ograničavanja mogućih gubitaka zbog promjena kursa stranih valuta i održavanja rizika na nivou koji je prihvatljiv iz ugla rezultata poslovanja, adekvatnosti kapitala i zahtjeva za očuvanjem likvidnosti.

Izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembar 2022. godine je data u narednoj tabeli:

	EUR	BAM	Ukupno
Dugoročni finansijski plasmani	56.501.128	105.030.243	161.531.371
Potraživanja i dati avansi	-	1.301.177	1.301.177
Kratkoročni finansijski plasmani	-	2.948.046	2.948.046
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	4.364.892	4.364.892
Potraživanja za nefakturisani prihod AVR	-	5.120	5.120
Ukupno imovina	56.501.128	113.649.478	170.150.606
Obaveze za premije i štete	-	168.671	168.671
Obaveze prema dobavljačima	164.603	63.509	228.112
Unaprijed obračunati troškovi	-	21.636.053	21.636.053
Ukupno obaveze	164.603	21.868.233	22.032.836
Neto devizna pozicija na dan 31. decembar 2022. godine	56.336.525	91.781.245	148.117.770

Društvo nije značajno izloženo deviznom riziku.

Kamatni rizik

U procesu identifikovanja kamatnog rizika Društvo prati transakcije kojima se vrši deponovanje i ulaganje kratkoročnih izvora, prije svega tehničkih rezervi u dugoročne oblike imovine, kao i dugoročnih izvora u kratkoročne oblike imovine, konstantno imajući u fokusu horizontalnu i vertikalnu usklađenost aktive i pasive.

Izloženost kamatnom riziku je data u odnosu na kamatne stope po kojima Društvo plasira sredstva i kamatne stope po kojima su uzete finansijske obaveze u skladu sa podacima prezentovanim u narednoj tabeli:

2022. godina

Finansijska imovina	Raspon kamatnih stopa (na godišnjem nivou)	
Dugoročni finansijski plasmani	1.5%-6%	državne HOV i ostalo
Kratkoročni finansijski plasmani	1.9%-2.6%	oročeni depoziti

2021. godina

Finansijska imovina	Raspon kamatnih stopa (na godišnjem nivou)	
Dugoročni finansijski plasmani	1.5%-6%	državne HOV i ostalo
Kratkoročni finansijski plasmani	1.9%-2.6%	oročeni depoziti

Društvo prati promjene kamatnih stopa na finansijskom tržištu i u skladu sa promjenama preduzima aktivnosti ulaganja u plasmane koji nose manji kamatni rizik. Kako bi se umanjili efekti promjenljivosti tržišnih kamatnih stopa na zarađivačku poziciju portfolija, Društvo je značajan iznos sredstava investiralo u državne hartije od vrijednosti.

Rizik promjene cijene finansijskog instrumenta

Rizik promjene cijene finansijskog instrumenta je rizik fluktuacije tržišnih cijena vlasničkih i dužničkih hartija od vrijednosti koji utiče na promjenu njihove fer vrijednosti. Najveći dio finansijskih sredstava odnosi se na državne HoV i u nešto manjem procentu na akcije pravnih lica koje su podložne riziku promjene cijena. Kako bi se umanjio uticaj rizika promjene cijena HOV, dio slobodnih sredstava Društvo je u toku 2022. godine investirao u najkvalitetnije državne obveznice.

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

	31.12.2022. u KM	31.12.2021. u KM
Finansijska sredstva		
<i>Nekamatonosna</i>		
Dugoročni finansijski plasmani	-	-
Potraživanja	1.301.177	1.385.366
Kratkoročni finansijski plasmani	-	-
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.364.892	4.108.476
Potraživanja za nefakturisani prihod AVR	5.120	4.056
<i>Fiksna kamatna stopa</i>		
Dugoročni finansijski plasmani	161.531.371	157.388.341
Kratkoročni finansijski plasmani	2.948.046	900.660
Finansijske obaveze		
<i>Nekamatonosne</i>		
Obaveze po osnovu šteta	-	-
Obaveze za premiju	168.671	68.162
Obaveze prema dobavljačima	228.112	326.140

Rizik likvidnosti

Društvo upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospijuća finansijskih sredstava i obaveza.

Održavanje likvidnosti Društva u toku 2022. godine nije bilo ugroženo jer je Društvo konstantno imalo dovoljno likvidnih sredstava.

Sljedeće tabele prikazuju detalje preostalih ugovorenih dospijuća finansijskih sredstava. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim tokovima gotovine nastalim na osnovu finansijskih sredstava, na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti u mogućnosti da naplati potraživanja.

Dospijuća finansijskih sredstava, na dan 31. decembar 2022. godine

	Manje od mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
Nekamatonosna					
Fiksna kamatna stopa	4.364.892	-	20.764.236	100.468.931	125.598.059

Dospijuća finansijskih sredstava, na dan 31. decembar 2021. godine

	Manje od mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
Nekamatonosna					
Fiksna kamatna stopa	4.824.002	-	1.703.024	90.477.521	97.004.547
					-

Dospijeća finansijskih obaveza, na dan 31. decembar 2022. godine

	Manje od mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
Nekamatonosne	396.783	-	-	-	396.783

Dospijeća finansijskih obaveza, na dan 31. decembar 2021. godine

	Manje od mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Ukupno
Nekamatonosne	394.302	-	-	-	394.302

Na dan 31. decembar 2022. godine najlikvidnija imovina Društva, čija je ročnost dospijeća do mjesec dana, iznosi 4.364.892 KM, a istovremeno kratkoročne obaveze koje dopijevaju u roku do mjesec dana iznose 396.783 KM, što ukazuje da postoji višak likvidnih sredstava u odnosu na obaveze. Ovaj višak likvidnih sredstava prenosiće se sukcesivno kroz navedene periode, što ukazuje da su stvoreni uslovi za kontinuirano ostvarivanje likvidnosti Društva.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata na dan 31. decembar 2022. godine i 2021. godine:

	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
	31.12.2022.		31.12.2021.	
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	161.531.371	161.531.371	157.388.341	157.388.341
Potraživanja i dati avansi	1.301.177	1.301.177	1.385.366	1.385.366
Kratkoročni finansijski plasmani	2.948.046	2.948.046	900.660	900.660
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.364.892	4.364.892	4.108.476	4.108.476
Potraživanja za nefakturisani prihod AVR	5.120	5.120	4.056	4.056
Finansijske obaveze				
Obaveze po osnovu šteta	-	-	-	-
Obaveze za premiju	168.671	168.671	68.162	68.162
Obaveze prema dobavljačima	228.112	228.112	326.140	326.140

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza određuje se na sljedeći način:

- Nivo 1 odmjeravanja fer vrijednosti proizlazi iz kotirane tržišne vrijednosti (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i obaveze.
- Nivo 2 odmjeravanja fer vrijednosti proizlazi iz ulaznih parametara, različitih od kotirane tržišne vrijednosti obuhvaćene Nivoom 1, a koje su vidljive iz sredstava ili obaveza, direktno (na primjer, cijena) ili indirektno (na primjer, proisteklo iz cijene).
- Nivo 3 odmjeravanja fer vrijednosti proizlazi iz tehnika procjenjivanja koje uključuju ulazne parametre za finansijska sredstva ili obaveze, a koji predstavljaju podatke koji se ne mogu naći na tržištu (neistraženi ulazni parametri).

Naredna tabela predstavlja analizu finansijskih instrumenata koji su vrednovani nakon početnog priznavanja po fer vrijednosti, grupisanih u nivoe od 1 do 3, u zavisnosti od stepena mogućnosti procjene fer vrijednosti.

	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno u KM
Finansijska sredstva				
Dugoročni finansijski plasmani	161.531.371	-	-	161.531.371
Potraživanja i dati avansi	-	1.301.177	-	1.301.177
Kratkoročni finansijski plasmani	-	2.948.046	-	2.948.046
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	4.364.892	-	4.364.892
Potraživanja za nefakturisani prihod AVR	-	5.120	-	5.120
Zemljište, građevinski objekti, oprema i investicione nekretnine	-	6.510.654	-	6.510.654
Finansijske obaveze				
Obaveze za premiju	-	168.671	-	168.671
Obaveze prema dobavljačima	-	228.112	-	228.112

Tokom godine nije bilo stavki koji bi po hijerarhiji mjera fer vrijednosti bile reklasifikovane iz jednog nivoa u drugi.

31. Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2022. godine, protiv Društva se vodi 144 sudska spora sa ukupnom vrijednošću od 1.767.928 KM, a Društvo se javlja kao tužilac u 441 sudska spora sa ukupnom procijenjenom vrijednošću od 1.789.738 KM. Po navdenim sudskim sporovima izvršena su rezervisanja u okviru rezervi za štete i matematičke rezerve. Društvo redovno vrši analizu sudskih sporova i iznosa rezervisanja u okviru njih.

32. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organi inicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nema rezervisanja za potencijalne poreske obaveze.

33. Mišljenje ovlaštenog aktuaru

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, ovlašteni aktuar je u svom izvještaju izrazio konačno pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima Društva i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2022. godinu. Takođe, u svom izvještaju ovlašteni aktuar konstatovao je da su troškovi sprovođenja osiguranja veći od režijskog dodatka za 124,56 % (2021, 213,30%), odnosno režijski dodatak ne pokriva troškove sprovođenja neživotnih osiguranja.

34. Događaji nakon datuma izvještavanja

Dana 10.02.2023. godine zaprimljen je zahtjev od Avus Italia S.R.l za dodatnu rezervaciju po osnovu štete br . 10-00 -000451-2022-Sa od 200.000 EUR. Obzirom da je po osnovu ove štete izvršena rezervacija u iznosu od 1.000.000 EUR, u protivrijednosti KM, i da samopridržaj društva iznosi 200.000 EUR, a svi naknadni iznosi rezervisanja padaju na teret reosiguravača, ova dodatna rezervisanja neće imati uticaj na bilans uspjeha u 2023. godini.

Na osnovu ugovora o kupoprodaji br OPU-424/2022 godine, Grawe Osiguranje je kupilo od Grawe Nekretnina nepokretnost u Ulici I Krajiškog korpusa 39. Posjed prelazi u vlasništvo Grawe Osiguranja od 01.01.2023. godine, i dijelom će se koristiti kao investiciona nekretnina, a dijelom kao nekretnina za sopstvenu upotrebu. Ovom kupovinom se kompenzovao dug po osnovu zajmova datih Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka (Napomena 17), a ostatak novca isplaćen je na račun Grawe Nekretnine d.o.o. Banja Luka

Osim gore navedenog do dana objavljivanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtijevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtijeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

35. Informacije o segmentima

Segmenti poslovanja predstavljaju komponente Društva koje ostvaruju prihode i rashode, čije poslovne rezultate redovno pregleda rukovodstvo Društva i za koje postoje raspoložive zasebne finansijske informacije.

Rukovodstvo Društva je organizovalo poslovanje sa stanovišta svojih usluga. U tom kontekstu, postoje dva segmenta poslovanja. Shodno tome, na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je imalo 2 segmenta o kojima se izvještava: životno osiguranje i neživotno osiguranje.

Računovodstvene politike primijenjene prilikom sastavljanja finansijskih informacija o segmentima o kojima se izvještava su identične računovodstvenim politikama Društva objelodanjenim u napomeni 3 uz finansijske izvještaje.

Informacije o segmentima o kojima se izvještava su date u nastavku teksta. Iznosi za prethodnu godinu su reklasifikovani u skladu sa MSFI 8 „Segmenti poslovanja“.

Prihodi i rezultati segmenata

Bilansne pozicije	Životno	Neživotno	Ukupno
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	25.963.129	-	25.963.129
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	-	10.822.369	10.822.369
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	-	595.763	595.763
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	-	314.862	314.862
Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija neživotnih osiguranja	56.851	4.289	61.140
Ostali prihodi po osnovu neživotnog osiguranja	-	252.581	252.581
Ukupno poslovni prihodi	26.019.980	11.989.864	38.009.844
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	(10.262.128)	(252.583)	(10.514.711)
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	(14.093.614)	-	(14.093.614)
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	-	(5.579.375)	(5.579.375)
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(282.310)	(397.098)	(679.408)
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	(5.355.845)	(4.351.204)	(9.707.049)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1.009.627)	(2.008.058)	(3.017.685)
Ukupno poslovni rashodi	(31.003.524)	(12.588.318)	(43.591.842)
POSLOVNI DOBITAK/(GUBITAK)	(4.983.544)	(598.454)	(5.581.998)
Finansijski prihodi	6.307.153	403.002	6.710.155
Finansijski rashodi	(449.432)	(102.595)	(552.027)
Ostali prihodi	45.290	182.350	227.640
Ostali rashodi	(3.360)	(15.955)	(19.315)
Dobitak prije oporezivanja	916.107	(131.652)	784.455
Porez na dobit	-	-	-
Ukupan neto dobitak perioda	916.107	(131.652)	784.455

Sredstva i obaveze segmenata

Bilansne pozicije	Životno	Neživotno	Ukupno
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	11.624	29.662	41.286
Nekretnine, postrojenja i oprema	400.417	1.129.966	1.530.383
Investicione nekretnine	-	3.770.022	3.770.022
Imovina sa pravom korištenja	-	1.210.249	1.210.249
Dugoročni finansijski plasmani	149.720.487	11.810.884	161.531.371
	150.132.528	17.950.783	168.083.311
Tekuća imovina			
Dati avansi	157.845	106.070	263.915
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	506.803	330.917	837.720
Potraživanja iz specifičnih odnosa	-	158.317	158.317
Druga potraživanja	9.258	31.967	41.225
Kratkoročni finansijski plasmani	881.335	2.066.711	2.948.046
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	2.910.693	1.454.199	4.364.892
Aktivna vremenska razgraničenja	3.387.102	3.192.068	6.579.170
	7.853.036	7.340.249	15.193.285
Poslovna aktiva	157.985.564	25.291.032	183.276.596
Vanbilansna aktiva	-	9.174.116	9.174.116
UKUPNA AKTIVA	157.985.564	34.465.148	192.450.712
Kapital			
Osnovni kapital	6.000.000	7.600.000	13.600.000
Rezerve iz dobitka	381.301	491.631	872.932
Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	2.532.111	146.968	2.679.079
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(2.669.605)	(236.243)	(2.905.848)
Neraspoređeni dobitak	7.018.127	2.659.458	9.677.585
Gubitak do visine kapitala	-	(131.652)	(131.652)
	13.261.934	10.530.162	23.792.096
Dugoročna rezervisanja	133.124.009	105.770	133.229.779
Dugoročne obaveze			
Dugoročne obaveze po finansijskom lizingu	-	1.239.349	1.239.349
Kratkoročne obaveze			
Obaveze za premiju i specifične obaveze	341.978	23.801	365.779
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	77.114	162.419	239.533
Druge obaveze iz poslovanja	2.354.554	262.009	2.616.563
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze	114.295	43.148	157.443
Pasivna vremenska razgraničenja	8.711.680	12.924.374	21.636.054
	11.599.621	13.415.751	25.015.372
Poslovna pasiva	157.985.564	25.291.032	183.276.596
Vanbilansna pasiva	-	9.174.116	9.174.116
UKUPNA PASIVA	157.985.564	34.465.148	192.450.712

36. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

37. Usaglašenost sa propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske

Društvo je prema Pravilniku o ulaganju sredstava društava za osiguranje, a koji je propisala Agencija za osiguranje Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 117/20) na dan 31. decembar 2022. godine obezbijedilo iznos ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi i minimalnog garantnog fonda za životno i neživotno osiguranje.

Garantni fond i osnovni kapital za životna osiguranja

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje („Službeni glasnik RS“ broj 89/19), na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 12.471.697 KM predstavlja vrijednost akcijskog kapitala uvećanog za zakonske rezerve, prenesenu dobit iz ranijih godina nakon isplate dividende i umanjenog za vrijednost nematerijalnih ulaganja, preneseni gubitak iz ranijih godina, gubitak tekuće godine

Raspoloživi kapital sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 9.290.581 KM predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

Na dan 31. decembar 2022. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda definisanog članom 52. i 53. Zakona o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 6.000.000 KM odnosno Društvo ima više bazičnog kapitala za 6.471.697 KM.

	Život na 31.12.2022. u KM	Život na 31.12.2021. u KM
Akcijski kapital	6.000.000	6.000.000
Zakonske rezerve	381.301	346.852
Prenesena neto dobit	6.102.020	6.263.494
Nematerijalna ulaganja	11.624	3.315
Bazični kapital	12.471.697	12.607.031
Nelikvidna sredstva	3.181.116	3.666.353
Raspoloživi kapital	9.290.581	8.940.678
Garantni fond	6.000.000	4.000.000
Više bazičnog kapitala	6.471.697	8.607.031
Više raspoloživog kapitala	2.964.495	3.087.267

Garantni fond i osnovni kapital za neživotna osiguranja

Grawe osiguranje a.d. Banja Luka

Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2022. godine

Bazični kapital, obračunat u skladu sa Pravilnikom o načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje ("Službeni glasnik RS" broj 89/19), na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 10.589.775 KM vrijednost akcijskog kapitala uvećanog za zakonske rezerve, prenesenu dobit iz ranijih godina nakon isplate dividende i umanjenog za vrijednost nematerijalnih ulaganja, preneseni gubitak iz ranijih godina, gubitak tekuće godine.

Raspoloživi kapital sa stanjem na dan 31. decembar 2022. godine u iznosu od 10.180.089 predstavlja bazični kapital umanjen za nelikvidna sredstva.

Na dan 31. decembar 2022. godine ostvareni bazični kapital je bio veći od minimalnog garantnog fonda definisanog članom 52. i 53. Zakona o društvima za osiguranje, koji za Društvo iznosi 7.000.000 KM odnosno Društvo ima više bazičnog kapitala za 3.589.775

	život na 31.12.2022. u KM	život na 31.12.2021. u KM
Akcijski kapital	7.600.000	7.600.000
Emisiona premija	0	0
Zakonske rezerve	491.631	412.953
Prenesena neto dobit	2.659.458	1.164.578
Gubitak tekuće godine	131.652	0
Nematerijalna ulaganja	29.662	44.492
Bazični kapital	10.589.775	9.133.039
Nelikvidna sredstva	409.686	414.323
Raspoloživi kapital	10.180.089	8.718.716
Garantni fond	7.000.000	7.000.000
Više bazičnog kapitala	3.589.775	3.133.039
Više raspoloživog kapitala	3.180.089	2.718.716

Odgovorno lice